

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 161 — GOD. IV.

ŠIBENIK, 21. RUJNA 1955.

IZLAZI SVAKE SRIJEDU

Sastanak s predsjednicima općina UDOVOVOLJITI OBAVEZAMA

Naplati poreza na području našeg kotara nije se poklonila potrebna pažnja

Na jučerašnjem sastanku s predsjednicima narodnih odbora općina, drug Petar Škarica, predsjednik NO-a kotara, je u početku ocrtao neka privredna pitanja na našem području, koja vole hitno rješiti. On je iznio podatke, koji očito govore, da se na području općina nije posvetila dovoljna briga naplati poreza, odnosno da se nije nešto ozbiljno učinilo na razvijanju i jačanju discipline u vezi udovoljavanja obaveza prema zajednici.

Navedem samo nekoliko značajnijih podataka iz njegovog izlaganja:

Na čitavom području našeg kotara ima se naplatiti u 1955. godini 178.355.000 dinara poreza na dohodak, međutim do 31. VIII. o. g. ubrano je tek 78.200.000 dinara. Prema Republičkom planu predviđeno je da se na kotaru u mjesecu rujnu naplati 40.100.000,

no do 10. o. m. naplaćeno je jedva 4.508.000 dinara. U pogledu naplate poreza na dohodak najteža je situacija na općini Stanković, gdje ukupno zaduženje za ovu godinu iznosi 10.616.000 dinara, međutim do kraja mjeseca kolovoza o. g. naplaćeno je samo 1.549.000 dinara. U ovom mjesecu, prema Republičkom planu, predviđeno je da se na općini Stanković ubere 2.000.000 dinara poreza na dohodak, no u prvih 10 dana o. m. naplaćeno je svega 10.000 dinara. Na općini Drniš predviđeno je da se u o. m. naplati 5.000.000, dok je u prvih 10 dana naplaćeno samo 200.000 dinara, ili pak na općini Tijesno, gdje je predviđeno da se naplati 4.800.00, a naplata je ostvarena u prvih 10 dana o. m. u visini od 165.000 dinara.

Ti podaci bez sumnje govore o tome, da se na terenu nije zalo-

žilo u rješavanju tog važnog pitanja. Navedene brojke ukazuju i na to da i sami rukovodioči na općinama treba da ozbiljnije shvate pitanje ubiranja prihoda, kao i da se već jednom odbaci štetna praksa koja se očituje u kampanjskoj naplati poreza.

Drug Škarica je također podvukao da je sed, kod neposrednog rješavanja tog pitanja, neophodno razviti široku političku aktivnost u objašnjavanju, poseknim obveznicima potrebe u dovoljavanju obaveza prema ujednici, a ne samo da se kod rješavanja tog pitanja isključivo angažiraju predsjednici općina i aparati vlasti. On je također iznio podatke koje svakako treba imati u vidu prilikom političkog objašnjavanja potrebe naplate poreza.

Najteža zaduženje poreza na dohodak, osnovnog i dopunskog, za 1955. godinu iznosi za naš kotar 103.873.000, dok su predviđeni rashodi za prosvjetu 215.198.000 dinara; za socijalno staranje 78.722.000, a za zdravstvenu zaštitu 65.412.000 dinara. Ukupni rashodi, dakle, iznosit će sumu od 359.332.000 dinara.

U diskusiji, koja se razvila nakon izlaganja druge Škarice, predsjednici općina su iznijeli stanje u pogledu naplate poreza na svojim općinama. Uglavnom oni su istakli, da se zaista nije posvetilo dovoljno brige tom pitanju, ali da ima i objektivnih razloga, koji su utjecali na ubiranje prihoda, kao što su nesredene prilike u katastru. Međutim, u diskusiji je neponovljeno da su uglavnom subjektivni razlozi pridonijeli da se porez ne uplati na vrijeme. Osim toga, imaju i tamo popuštanja u vezi ubiranja poreza, a ponegdje se opet nije postupalo po zakonskim propisima. U diskusiji je također istaknuto, da je potrebno mnogo veću pažnju posvetiti prilikom odmjeravanja poreza slobodnim zanimanjima i obrtnicima.

Na temelju dosadašnjeg stanja u pogledu naplate poreza na našem kotaru, kao i diskusije, zaključeno je da se općenito zaštiti pitanje discipline u vezi udovoljavanja društvenim obavezama, kroj i da se potpuno odbaci štetna praksa kampanjskog naplaćivanja poreza. Izvršit će se i analiza da bi se ustanovilo realno poresko zaduženje kod slobodnih zanimanja i obrtnika, a pristupiti će se i reviziji bolno-opskrbnih troškova i utroška tih fondova.

Zaključeno je također, da se što prije uvede općinski prirez tamo, gdje još nije učinjeno, i da općine detaljno analiziraju svoj budžet, a raspodjeli novčana sredstva da ulože tamo, gdje ona donijeti i najviše koristi. Bit će potrebno da se povede više računa o kvaliteti aparata u upravama prihoda. NO-i općina će nadalje poduzeti mјere u svrhu bolje opskrbe tržišta od strane trgovackih poduzeća.

Zaključeno je da se poduzme sve potrebno za bolju organizaciju protupožarne službe i preventivnih mјera u privrednim poduzećima. Ne treba zaboraviti način na koji će se organizacija uveći i jačiti i jačiti.

Nakon toga se raspravljalo o podizanju kosturnice, određivanju mјesta i pričuvanju materijalnih sredstava za njezinu izgradnju.

Na kraju je konstatirano, da pojedine komisije općinskog odbora moguće su uvećati i jačiti i jačiti. Savjetovanja s osnovnim organizacijama SSRN na području općine Drniš, kako je zaključeno na sastanku, održat će se 25. o. m. i 2. rujna.

J.B.

Život društvenih organizacija u Drnišu

Popustila aktivnost

U prostorijama općinskog komiteta u Drnišu održan je 16. o. m. sastanak predsjedništva općinskog odbora Socijalističkog saveza, kojem su prisustvovali i predstavnici društvenih organizacija. Razmatrana su pitanja rada tih organizacija, a bilo je riječ i o pripremama u vezi sa savjetovanjima, koja će se održati po centrima na području općine. Na sastanku je ustanovljeno, da su neke društvene organizacije prilично popustile u svojoj aktivnosti, a isto tako da im nedostaje inicijative, što ranije nije bio slučaj. Uzrok takvom stanju je uglavnom objektivne prirode. Naime, prilikom reorganizacije vlasti, pojedini drugovi, koji su obavljali rukovodeće funkcije u pojedinim društvenim organizacijama, napustili su Drniš. Svi su se složili u tome, da se stanje može popraviti u kojikoli rješenju pitanje kadrova u tim organizacijama, što je jedno od najvažnijih pitanja.

U diskusiji o »Partizanu«, Udruženju rezervnih oficira i Savezu kulturno-prosvjetnih društava. Sve te organizacije trebale bi, s obzirom na dosadašnju situaciju,

da biraju predsjedničke, jer su ta mjesto ostala upražnjena. Naročito je razmotreno pitanje pokretanja rada klubova »Narodne tehnike« i jačeg aktiviziranja odbora Crvenog križa. Na sastanku se, osim toga, govorilo o potrebi osnivanja radničke kulturno-prosvjetne zajednice.

Na temelju analize dosadašnjeg rada društvenih organizacija na području općine donijet je zaključak da se do kraja ovog mjeseca održe sastanci upravnih odbora tih organizacija, na kojima bi trebalo rješiti pitanje njihov rukovodećeg kadra.

Nakon toga se raspravljalo o podizanju kosturnice, određivanju mјesta i pričuvanju materijalnih sredstava za njezinu izgradnju.

Na kraju je konstatirano, da pojedine komisije općinskog odbora Socijalističkog saveza ni do danas nisu došle do izražaja i zbog toga je odlučeno da se jače pokrene i njihov rad.

Savjetovanja s osnovnim organizacijama SSRN na području općine Drniš, kako je zaključeno na sastanku, održat će se 25. o. m. i 2. rujna.

OMLADINSKA BRIGADA PROGLAŠENA ČETIRI PUTA UDARNOM

Stab Šibenske omladinske brigade uputio je nedavno pismo Kotarskom komitetu NOH-e u kojem, između ostalog,javlja da je brigada za svoj požrtvovani rad na gradilištu u Vinodolu, kao i za postignute rezultate na osta-

lim poljima rada, proglašena četiri puta udarnom. U brigadi se vrše žive pripreme za glavnu proslavu, koja će se održati prilikom završetka radova na brani 25. o. m.

U posljednje vrijeme vremenske nepogode ometaju omladincima i omladinama normalan rad, ali i pored toga, kako se u pismu kaže, svi će radovi biti

na vrijeme završeni, jer se koristi i najmanja mogućnost koje vrijeme pruža.

Kako se radovi na brani nalaze u završnoj fazi, primjeće se i vrijeme povratka brigada. Kotarski komitet već sada vrši pripreme za njihov svečan doček, koji su omladincu i omladinke tih brigada s pravom zaslužili.

Završen posjet grčkih suverena

KOMUNIKE O SLUŽBENOM POSJETU

Njihova velečanstva Pavle kralj Grčke i kraljica Frederika sa svojom pratnjom boravili su, na poziv predsjednika Federativne Narodne Republike Jugoslavije Josipa Broza Tita, u službenom posjetu Jugoslaviji od 5.—14. rujna 1955. godine.

Posjet grčki suverena došao je poslije značajnih događaja koji su pozitivno utjecali, kako na razvijati jugoslavensko-grčke suradnje, tako isto i na razvijati međunarodnu situaciju.

Svesrdno pozdravljeni od naša odbija općina, posjet i boravak grčkih suverena potvrdili su još jedanput tradicionalno jugoslavensko-grčko prijateljstvo, stvoreno kroz teška iskušenja i borbe u prošlosti, a posebno ojačano posljednjih godina rezultatima postignutim kroz suradnju bez rezerve u Balkanskom paktu, čijim principima dvije zemlje ostaju privržene.

Posjet je istakao zajedničko uvjerenje da će se ta uska suradnja i nepomučeno prijateljstvo između naših dvojice savezničkih zemalja razvijati još više u svim domenima međusobnih odnosa, čime će se dalje učvrstiti osnova na kojoj su izgrađeni naši saveznički odnosi.

Ovo prijateljstvo i ova suradnja jesu rječiti primjer mogućnosti izgradnje zdravih i konstruktivnih odnosa između zemalja s

različitim društvenim i političkim sistemima i pridonose politički konstruktivne suradnje sa svim državama i u dalnjem popunjavanju međunarodne zatognosti.

Njihova veličanstva kralj Pavle i kraljica Frederika ovim boravkom u Jugoslaviji uzvratili su pozjet koji je predsjednik Republikane Josip Broz Tito učinio prijateljskoj Grčkoj u lipnju 1954. godine.

Predsjednik Tito primio Mendes- Francea

Predsjednika Republike Josipa Broza Tita, koji se nalazi na kraćem odrmoru u Beljskoj šumi, posjetili su u ponedjeljak bivši predsjednik francuske vlade g. Pierre Mendes-France, izvanredni i opunomoćeni ambasador Francuske u Jugoslaviji g. François Coulet i sin g. Mendes-Francea. Zajedno sa svojom suprugom, predsjednik Republike zadružio je svoje goste na ručku.

Predsjednik Tito i g. Mendes-France koristili su ovaj susret za duži razgovor, kome je prisustvao i ambasador g. Coulet.

REPUBLIČKI ZAJAM

DOSAD UPISANO PREKO 10 MILIJUNA

Tvornica glinice i aluminija upisala 3 milijuna

Na području Šibenika i dalje se 300.000 i zadružno poduzeće »Sloga« 200.000 dinara.

Kako dozajemo, filijala Narodne banke u Šibeniku otposlala je pozive svim poljoprivrednim zadružama i ustanovama sa samostalnim financiranjem da i omladjenjima upisuju kod ovog upisa. Računa se da će do konca rujna gotovo sva poduzeća u Šibenskom industrijskom bazenu upisati sav iznos, koji imaju na slobodnom raspolaganju.

Rad narodne vlasti

Imenovani izvršni organi

Narodnog odbora općine Šibenik

Na III. zajedničkoj sjednici odbora općine Šibenik, koja je 16. o. m. održana u prostorijama doma JNA imenovanu su izvršni organi Narodnog odbora. Tako je za novog tajnika NO-a općine Šibenik imenovan dr. Smolčić Anton, za surču za prekršaje imenovan je Jurčić Ante, a za njegovog zamenika Đurđević Ljubo. Za načelnike pojedinih odjela imenovani su: za privredu Krnić Tomislav, za komunalne poslove Jurković Joško, za prihode Kotšan Bor, za narodno zdravlje i socijalnu politiku Milutin Čiro, a za opću upravu i budžet Lučev Ante. Za inspektora tržišta postavljeni su Ninić Ante i Arbanas Viktor.

Odbornici su odali priznanje dosadašnjem tajniku Lučevu Anti, koji je punih osam godina obavljao samoprijegorno i s uspjehom tu dužnost.

U nastavku rada sjednice izvršeno je još nekoliko postavljaja. Za direktora Ekonomskog tehnikuma imenovan je prot. Jurković Krešimir, a za upravnicu škole za učenike u privredi pri TLM »Boris Kidrić« tehničar Zubak Miroslav, dok je za direktora poduzeća »Gradsko mljevenište« postavljen Dreščik Emil.

Nakon toga je i više proizvodnja jednoglasno usvojilo izmjene koje je općinsko vijeće donijelo u vezi rješenja o naknadni troškovu za službenu putovanju.

Na kraju sjednice predsjednik

NO-a Petar Rončević odgovorio je odboru Bumbak Antu, koji je postavio primjedbu u vezi raspodjele šećera i makinja po se imu na području općine. U odgovoru je istaknuto, da je raspodjela tih artikala u gradu i selima vršena u pravilnom omjeru, a za dokaz su navedene koljene šećera i makinja koje su u posljednja tri mjeseca raspodjeljene u gradu i selima općine. Odbornik Bumbak se zadovoljio s odgovorom.

Prethodno su održane odvojene sjednice općinskog vijeća i vijeća proizvođača, na kojima je usvojen proračun prihoda i rashoda NO-a općine za razdoblje od rujna do prosinca o. g. Odobrene su isplate iz budžetske rezerve i završni račun za 1954. godinu.

U nastavku rada sjednice izvršeno je još nekoliko postavljaja. Za direktora Ekonomskog tehnikuma imenovan je prot. Jurković Krešimir, a za upravnicu škole za učenike u privredi tvornice laktih metala »Boris Kidrić«.

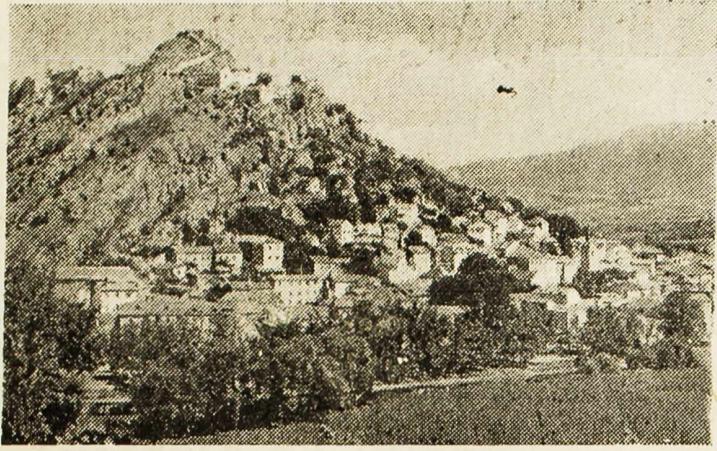
Nadalje je odobreno proširenje djelatnosti poduzeća »Špižvar« iz Krapnja; odredene su i visine

dnevničica za službena putovanja predsjednika i odbornika, kao i visina naknade odbornicima iz Šibenika za sudjelovanje u radu sjednica NO-a i drugih kolegijskih tijela Narodnog odbora općine.

Općinske konferencije prosvjetnih radnika u Oklaju, Kninu i Kistanjama

Sredinom ovog mjeseca održane su u Oklaju, Kninu i Kistanjama prve općinske konferencije učitelja i nastavnika. Prosvjetni radnici su tom prilikom razmotrili aktuelnu problematiku i organizaciona pitanja svojih škola. Posebno je izvršena analiza rada školskih odbora, koji u životu treba da odigra

Vijesti iz Knina

Sjednica NO-a općine

Izabrani savjeti

Prošle srijede je u općinskoj vijećnici održana druga zajednička sjednica oba vijeća NO-a općine Knin. Odmah u početku prešlo se na izbor komisije za molbe i prituže i komisije za budžet. Poslije toga se pristupilo imenovanju šefova odsjeka. Za šefu odsjeka za narodno zdravlje i socijalno staranje imenovan je Petar Škarić, a za šefu odsjeka za privrednu i komunalne poslove Branko Radinović. Branko Čaćić je postavljen za stambenog inspektora, dok je Stevo Vukmirica određen da vrši dužnost inspektora tržišta.

U nastavku rada izvršen je izbor predsjednika i članova pojedinih savjeta NO-a općine. U savjet za privredu izabrani su Pero Knežević (predsjednik), Tanja Luka, ing. Defilipis Dalić, Sinobad Mirkir, Radić Mile, Vuković Nikola i Vujsinović Obrad. Savjet za komunalne poslove sačinjavaju Romić Milan (predsjednik), Muždalo Vujo, Marić Zlatko, Bumber Ivo, Drpa Mile, Simpraga Ilija i Škarica Ante. U savjet za školstvo izabrani su Matković Andrija (predsjednik), Šebetić Marija, Pukrovac Mile, Čeko Tode, Radulović Jakov, Opačić Voja i Skobalj Miljenko. U savjet za prosvjetu i kulturu birani su Ilić Tade (predsjednik), Bulić Franjo, Vukadin Milan, Kasum Dara, Rasković Nine, Jejina Dušan i Berić Veselinka. U savjet za narodno zdravstvo

izabrani su Jejina Duro (predsjednik), dr. Slajmer Boris, dr. Vujsinović Vuk, Bukanica Petar, Knežević Marica, Macura Petar i Popović Sava. U savjet za socijalno staranje birani su Vuković Obrad (predsjednik), Sinobad Branko, Solaja Ljubica, Kasum Vojo, Sinobad Miloš, Opačić Miloš i Marijanović Nikica.

Na ovoj sjednici Savić Petar je imenovan za suca za prekršaje. U nastavku rada osnovan je i Biro za posredovanje rada, kojemu je za šefu imenovan Traživuk Sava. Biro će djelovati za područja općina Knin, Kistanje i Oklaj.

Oba vijeća su prihvatala osnivanje mjesnih ureda i to u Plavnu, koji će voditi Vukobrad Nikola, u Kosovu Rnjak Nikola, u Padaranu Bulovan Ljubo i u Polači Radulović Duro. Na istoj sjednici Burnać Andrija imenovan je za direktora ugostiteljskog poduzeća »Dinara«.

Pošto toga održane su odvojene sjednice na kojima je izvršeno biranje komisija: mandatno imunitetne, za privredu, za propise i organizaciona pitanja i komisija za pitanja radničkog samoupravljanja. Odbornici su nadalje bili upoznati s rezultatima naplate poreza, a bilo je govor o stanju radova na zaštiti bujičarskih i poplavnih područja.

Na kraju je zabilježeno da se do konca o. mj. zakaže održavanje zborova birača.

U KNINU SE OSJETIO POTRES

U prošli četvrtak, oko 23 sati, osjetio se u Kninu lakši potres koji je trajao nekoliko sekundi. Neki su najprije čuli podzemnu tutnjavu, nakon čega je uslijedio potres. Bilo je ipak nepravljeno zdržati tih nekoliko sekundi, ali na sreću sve je prošlo bez posljedica. Mnogi su gradnici u to doba spavali, dok su oni drugi sutradan na različite načine komentirali tu pojavu. Kako izvještava štampa, epicentar je bio od Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

OTVOREN NOVI FRIZERSKI SALON

U Kninu je prošli dana otvoren novi frizerski salon, koji je smješten u preuređenim prostorijama bivše apoteke. Salon »Ivana« nalazi se u centru grada u blizini hotela »Dinare«, vrlo je lijepo ureden i djeluje sasvim ukušno.

SLIČICE IZ GRADA

NOVI REGRTUTI

I ove godine, kada naši mlađi polaze na odsluženje kadrovskega roka u JNA, grad je poprinošio nesvakidašnju sliku. Po danu i kasno u noći ulicama se ori pjesma, mladost se veseli. S onima kojim dolaze iz obližnjih mesta stvara se prvo prijateljstvo, koje će jače doći do izražaja u novoj sredini. Oko novih regrtutova okupljaju se građani, njihova rodbina i prijatelji, da prije polaska još jednom izmijene toliko potrebne misli, da im i ovom prilikom iskažu želju oko sviđavanja potrebnih znanja i vojnih vještina, da podu primjerom svojih starijih drugova.

ZAŠTO ONEMOGUĆITI PROLAZ PIJEŠACIMA?

Stalna je praksa da se za vrijeme ljetnih mjeseci postavlja ograda ispred Narodne kavane. To je možda imalo razloga, dok se nije otvorila ljetna bašta iza spomenute kavane. No u svakom slučaju postavljanjem ograde bio je zatvoren prolaz građanima s Poljane u gradski perivoj. Sada pak, ne-

ma potrebe da se to i ubuduće čini i na taj način sprecava pješacima nesmetan prolaz, koji je i s te strane u pravcu potreban.

OKO VRTULJKA U DOCU

Nedavno je u Docu poslije duže pauze stigao vrtuljak. Takva vrst zabave potrebna je našoj djeci, a i odraslima. Želimo ovom zgodom mjerodavnicima ukazati na nešto drugo. Naime, da li je za takva nešto zaista određeno prakladno mjesto? Na to pitanje mogli bi odgovoriti negativno. Prije svega na tom dijelu grada pojačan je posljednjih godina promet svih mogućih vozila. Ona dovode u opasnost djecu koja tu po nekoliko sati proborave. Dalje, muzika, i to veoma zagušna, koja se može čuti od ranih jutarnjih do kasnih večernjih sati, remeti mir građanima u susjednim kućama, te oni s pravom negoduju. Prema tome ubuduće bi i o tome trebalo voditi računa i vrtuljak, kao i slične zabavne igre, smještiti negdje na periferiji grada. (IS)

Još nešto o zadruzi u Vodicama

Na moj članak »Kako posluje poljoprivredna zadružna u Vodicama« u prošlom broju »Šibenskog lista« dao je ispravak T. M. Keko je tim napisom dodirnuto jedno, po mom mišljenju, principijelno pitanje, željim o tome da kažem.

U prvom dijelu članka pisac navodi »da nije dovoljno samo saslušati diskusiju na skupštini zadruge, da bi se došlo do tačnih podataka«. Pisac dalje navodi »kako to može dovesti u zabludu, ako se ne koriste i podaci iz knjigovodstva«. Tako postavljanje pitanja u najmanju ruku znači, da se na skupština zadruge, konkretno na skupštini u Vodicama, iznose u izvještajima netačni podaci. Da li je ili ne tako ono što je navodio u svom izvještaju poslovni upravitelj? Da li je ili ne tačno ono o čemu je diskutirao Alfrev Rudolf, predsjednik općine. I naposljetku, zar nije za novinaru mjerodavno ono što se iznosi u izvještaju ili o čemu se raspravlja nakon izvještaja? Gdje bi novinar dospio, kad bi našao jednu konferenciju, na pr. SSRN, posao provjeravati od sela do sela da li je baš sve tačno ono što je rečeno u izvještaju. I da li na posljeku novinar mora biti

stručnjak za knjigovodstvo, pa da tamo u kancelariji zadruge ili nekog poduzeća, već prema tome o kom je riječ, provjerava sve ono što se iznosi u izvještaju i diskusiji.

A k tome još jedno pitanje. A zar nije bio tamo na skupštini knjigovoda zadruge, koji je, da budem jasniji, podnio izvještaj o stanju knjigovodstva i bilancu zadruge? Paradoksalno za pisca ispravku, koji je isto tako sjedio za čitavo vrijeme rada skupštine. Dakle, stvar potpuno promjenjena. Nego još nešto. Pisac dalje navodi da su diskutanti i pisac članka »čitavu situaciju trebali prije provjeriti u zadružnom knjigovodstvu«. Iz tog proizlazi, logično, da svaki onaj koji je trebao napisati članak, moral smije prije pregledati knjigovodstvo i izvršiti revolucionu simulantu, da bi, eto, nešto mogli napisati ili diskutirati. Čemu onda izvještaj? Kome onda i zašto služi izvještaj knjigovode o bilanci zadruge? I. t. d.

U članku sam zapazio još jednu netačnost. Naime, u mom napisu nigrdje ne stoji, da je dobitak od 2.400.000 dinara dobiven samo na poljoprivrednim proizvodima. Tu

samo stoji, da dobitak iznosi dina 2.400.000 i da je »pojeden« tako, da je ostalo samo 400.000 dinara. A tu i jest ključ navodnog nerazumijevanja na ukazane propuste, što me navodi na misao, da onaj, koji se već odlučuje na ispravak, mora da dobro pročita članak, koji je objekt cijevi. Realna slika stanja nije izmijenjena time, što su se figure na ploči porazmijestile na drugi način. Ostao je uvijek isti omjer. A to i jest najbitnije u mojem članku, kojim je ukazano na neke anomalije u radu uprave, ali i na put kojim treba ići, da bi se nepravilnosti otklonile.

Ovom prilikom želim još nešto da podvučem. Ako novinar piše izvještaj ili reportažu sa jedne konferencije ili sastanka, i to prenosi u novine, onda on nije kriv, ako su odgovorni ljudi, koji u svojim izvještajima i diskusiji treba da iznose istinete podatke, operirali problematičnim i ciframa i riječima. Toliko ipak, da se i naša novinarska »raba« ponkad shvati i razumlje. I da se ne optužuju oni, koji su u više slučajeva bez krivnje »krivi«.

Ante Deković

DRNIŠKA KRONIKA

NESREĆA U BOKSITNIM RUDNICIMA

Prošlo nedjelje dopremljeno je u šibensku bolnicu 25 godišnjeg rednika Dragu Pokrajac Nikolin iz Razvada sa težim ozljedama po tijelu. Dok je radio u jednoj jami Boksinjkih rudnika Drniš, došlo je do odrona rude koja ga je zatrpana. U blizini nesreće unesrećeno su radnici pritekli u pomoć i izvukavši ga iz jame, uputili u bolnicu, gdje je zadržan na liječenju.

KRUMPIR JE NAJJEFTINIJU

Prošlog tjedna je zadružno po-duceće »Zadrugar« u Drnišu na- bavilo izvjesnu kolituru krum- pira, koji je prodavan po cijeni od 15 dinara kilogram. To je za- pravo najniža cijena krumpira u ovoj godini na drniškoj tržnici.

Potrošači očekuju da će poduzeće »Zadrugar« otvoriti u Drnišu stalnu prodavaonicu voća i povrća i na taj način osigurati potrošačima veći izbor artikala po nižim cijenama.

GOSTOVANJE MUZIKE U ZAGREBU

Prošlih dana gostovala je u Drnišu muzika »Braca Kavurić« iz Zagreba, koja je izvela koncert u dvorištu kina »Zora«. Brojna publiku je bila oduševljena s izvođačima programa, te ih je na kraju toplo pozdravila.

Most preko Šibenskog kanala

Ideja gradnje mosta preko Šibenskog kanala nije neka novootvorena. Ona datira još od prije rata, kada se maštalo o gradnjatavog »fantastičnog« arhitektonskog objekta, koji bi bio najveća atrakcija svoga vremena.

Danas, međutim, pitanje gradnje mosta postavlja se nesamo kao atrakcija već prvenstveno kao nužan saobraćajni objekat na vodenom području Šibenika, kada će proaziti Jadransku turističku cestu, a koja će ušće nasmijivo biti i atrakcija prve redne.

Dakle, pravne potrebe naše zemlje diktiraju ovu gradnju i ona treba da bude izvedena u što skromnijem vremenu.

Prema tome, sada se ponovo postavlja pitanje, kojim prve vremene usmjeriti turističku cestu, a to ona znači i odrediti mjesto i položaj za gradnju mosta.

Cijenjica je, da to pitanje nije nepoznato našem gradnju, jer se o njemu raspravljalo i se navodilo nekoliko puta u skoroj prošlosti. Na taj savjetovanju formirala su se dva određena mjesto, odnosno, dvije alternativne.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Pirovca i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

Prije jednog, turističku cestu trebala bi da prolazi preko Krke i Zatona, preko kanala Krke i Prokljanskog jezera, gdje bi se sagradio most na mjestu obilježenom »sv. Josip«, pa dije do Zagreba 230 km i rašuna se da je to moglo biti negdje oko Sine, gdje se potres jače osjetio.

gradnje da se o njemu potrebuje raspravljati i donese onakvo rješenje, koje najbolje odgovara i trebaju u ovom ključnom posjedu, trebaju uskladiti svoju opću privrednu izgradnju sa tom novom pojmom jedne od najrentabilnijih grana privredovanja.

Ingradnjom mosta preko kanala, pružaju se slike gomuću privrednu, djevojatu i neodoljivoj privrednoj privrednoj mogućnosti, i sigurno je, da nijedan prolaznik ne će moći odljeti iz skupština, a da ne navrati u grad bilo prijevozom preko ulice ili pak asfaltnom cestom preko Mihaline.

Uvjedljivo, podesan je način na koji bi se pružala slike gomuću privrednu.

Ingradnjom mosta preko kanala, pružaju se slike gomuću privrednu, djevojatu i neodoljivoj privrednu.

Kazalište u novoj sezoni

Premijera „Hasanaginice“

Sibensko Narodno kazalište premijerom »Hasanaginice« otvara 1. listopada ovogodišnju sezonu. Na repertoaru, koji je predviđen za ovu godinu, osim »Hasanaginice« nalazi se još šest dramskih djela i tri operete. To su »Koštani«, körnati s pjevajnjem od Bore Stankovića, zatim »Put oko sveta« Branislava Nušića (sa muzikom srpskog kompozitora Staše Biničkog), »Zlatarevo zlato«, Grkovićeva dramatizacija po istoimenom romanu Augusta Senora i »Rodoljupci« od poznatog klasičika Jovana Sterije Popovića, koja će ovo kazalište izvesti prigodom njegove 150-godišnjice rođenja i 100-godišnje smrti. Od stranih djela na repertoaru su dyje komedije i »Gigi«, prema istoimenoj noveli Colette, koju su dramatizirale Colette i Anita Loos, te »Charleyeva tetka« od B. Thomasa. Od opereta, poređ obnovljene Kalfonove »Grofica Marice«, na repertoaru je »Tijardovićev«, »Splitski akvarel« i »Viktoria i njen húsar« od Paula Abrahama. Kazalište namjerava izvesti još jedno dramsko djelo. Dakle, repertoar koji će se izvesti u novoj sezoni raznovrstan je i obimam. Uprava kazališta izabrala

je baš takav repertoar, jer smatra da će on zadovoljiti sve društvene slojeve, a k tome približiti kazalištu i one, koji do sada nisu, ili su veoma rijetko posjećivali predstave.

Dramski ansambl kazališta predstavit će se našoj publici u nešto izmjenjenom sastavu. Kazalište su napustili glumci Greta Merle, Petar Petković, Antun Budak i redatelj Mirko Merle. U ovu sezonu kazalištu su pri stupile nove snage. To su Milan Orlović, prvak drame Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu, koji će pored direktora vršiti dužnost redatelja kazališta, a potrebiti nastupit će i u nekim komadima. Tako ćemo ga vidjeti na premijeri »Hasanaginice« u ulozi Hasanage. Bez sumnje je, da će prisustvo Milana Orlovića dugo godišnjeg i veoma iskusnog kazališnog radnika značiti mnogo za daljnji napredak našeg kazališta. Nadalje je pristupio i Rudolf Opolsky, glumac i redatelj, dobro poznat našoj publici iz ranijih godina. On je već preuzeo rad na obnovi popularne operete »Grofice Marice«, koja će biti uvedena 2. listopada. Naša publika imat će prilike upoznati kazališta oko dodjele stanova novom glumčekom osoblju. (J.)

Glumačke škole u Zagrebu i do sadašnjeg člana Narodnog kazališta u Nikšiću, te mladog i veoma talentiranog člana beogradskog »Komedyja« Borivoja Glazera, koji će nastupiti kao Imotski kadija u Ogrizovićevu »Hasanaginice«.

Kako smo doznali iz razgovora s direktorom Milanom Orlovićem, i pored značajnih kvaliteta djela iz predviđenog repertoara, relativno malen broj glumačkog kadra neće činiti teškoće u njegovom izvođenju, jer čer temeljita razrada svakog pojedinog komada od strane dvojice renomiranih redatelja omogućiti glumcima viši umjetnički nivo, te pravilnu i logičku interpretaciju. To će bez sumnje iziskivati veliki napor, no vjeruje se da će nove snage u velikoj mjeri osvježiti djeveljati na posjetioc i ljuditelje kazališne umjetnosti.

Za dajnjim napredak našeg kazališta veliko razumijevanje pokazao je Narodni odbor općine, koji je obećao dati potrebnu pomoći i podršku. Isto tako narodne vlasti pokazale su veliki interes da premi mogućnostima u dovolje minimalnim zahtjevinama kazališta oko dodjele stanova novom glumčekom osoblju. (J.)

JEDNO MIŠLJENJE (UMJESTO SATIRE I HUMORA)

Dvobroj „Šibenske Revije“

Savršeno je jasno (barem bi tako trebalo biti) da nikakova strahovanja (sama o sebi) ne znače ništa, ne pomažu nikako, ne vrijede — dakle — ni po pušiva, osim kao bijna marolna legitimacija: odmah sam rekao i upozorio). Prema tome u svakoj je stvari uvijek potrebno još i nešto drugo, — efikasnije, ponderebilnije... Ostavši, međutim, usamljeno tako je i strahovanje jednog Sunferima, da će nas, »bojim se, uskoro ošamutiti jedan novi broj, kolikogod opravdano (samo po sebi), ujedno bilo — nažlost — glas vajpijućeg u — (kulturnom) vakuumu, jer ne samo da je izasao, da je omogućemo da izade jedan novi broj, već je, stavlja, izasao — debeli dvobroj, ali zato kolikogod be spređmetan toliko »dostojanstven kau uvijek«. Dostojanstveno neopterećen i jednom jedinom anti-barbarskom riječi, (a Sunferinu je tijednima zamiralo... srce u prisman od stra pred tim koji će mu se akvacun-anti-barbarus samo sručiti na jednu glavicu), već, naprotiv, dostojanstveno pun-kratk anti-sunferinske štunjne, što je, misle Oni, ubitacnija od ičega na svijetu, (ka) ona genijalna, zalutarepska muha što se je nasrka zmijskog otrova, pa ga — zlobno ili iz neznanja, pronicavi reporter man to nije objasnio — subkutanirala onoj unesrećenoj domaćici! Pojava zapravo »dostojanstvena« nego ikad, sve u »ornatu« (omotnicama), zelene donkanoničke Nade... a totalno antinadobudna, bez trunka stvarne nadje, da bi ikad mogla biti ikakova i šibenska, a pogotovo ne revija, osm revija svjedočanstava o literarno beznadnoizgubljenim partijama, i to od prvog (gumbitnog) potresa pa do (sunferinskog) mata.

Ali pustimo sad razmatranja. Tu smo ionako unaprijed hendi kepirani: to je edvardovski domen — »razmatranje«, u kom je on (Edo naš bogomadan) kao što već znamo, a još ćemo o tom čuti, nenadmašen. Kako nadznački po sadržaju (lynotipistu) je stalno ispadalo — nadznačala čak i jedva sam uspio ispraviti! tako i skromnobesprizvan po formi, (a ka) moće znanja, snaga uma, a onda svemu tomen odgovarajuća pismenost, aan...) Ostatimo, dakle, taj gustiš kad smo bez edvardovske machete, pa ajmo utabanom stazom — konkretno.

Oduvijek mi je te (očito bojažljivomanjevrijedna) navika, da revije, pak i š. Revi, čitam — odostrag. Takovom metodom čitanja — barem mi se tako čini — ne upadaš bezglavo i kao nespreno u medias res, nego se postepeno, bez ipoteškoća uvođi u materiju, prilagoduješ za ozbiljno, zainteresiranje, eventualno (već prema tome) studi ozno čitanje. Osim toga, na taj način »hvataš« nešto vezu, snalažiš se, dobijaš bolji uvid i solidniju bazu za sigurniju ocjenu (kad je to potrebno) cijelokupnog materijala. Gdjekad takav način čitanja — ne kažem! — može i obmanuti, ali gdjekad — većinom — dobijaš savršenu busoluz. Zadnje stranice ili sama zadnja stranica gdjekad je genijalan navještanje o čitavom broju. Najnoviji broj-dvobroj »š. R.« u tom pogledu i smislu je takorekuć — idealan. Uostalom, kad Oni mogu — nepokolebljivo — brojiti počimajući od dva, (ovaj broj je faktično trećočetvrti, a ne četvrti) — zašto ja ne bih mogao da ga čitam od bilježaka, pak redom sve do uvodnog priloga? — pogotovo ako tim načinom odnabujem busolu, kodeks i rašljje za shvaćanje čitavog materijala. Odnosno, kad već s glave riba smrdi (zaglavljena originalnost našlova i u grafičkom smislu, nemegalomska numeracija, i t. d.) — ajmoli viditi nije li situacija bolja — s repa! Rep je često veoma karakterističan organ te će na pr. crnosipeca lakše prepoznati od peščekama po repu negoli po sadržini glave.

Elem, stranica sedamdeset sedma: Bilješke... Petar Bilušić u tim tako živopisno napisanim bilježkama nije, kao što li ko možda pomislio, jednostavno Petar Bilušić-Pešo, (jedini savremeni šibenski pišac, — primjerba, da ne bude zabune, moja, Sl. F.) — on je, oh! koje li lokalnazdravčarske ljeputne, prevladane još u starim opskurnim listićima, on je »naš srugradanim! — Slab koncert je »uspjeli vok.-instrumentalni

koncert M. škole«. Ona salavačina »Mladoženja iz Amerike« (oslušnite samo naslov!) je s uspjehom izvedena, a nepoštijeće, t. j. ad hoc sklepšeno Pionirska kazališta »dalo je veoma uspjeli premjeru...« »Cianovi dramskog ansambla Narodnog kazališta IZ Zadra... su izveli sa dosta uspjeha dramatički komad...« a muški zbor RKUD »Vi. N.« imao je početkom koloza »uspješan nastup«, zglobog toga su ova »izvodača«, i onaj iz Zadra i onaj iz Zagreba, svaki u svojoj bilješći dobili zasluženi aplauz: 1. »Publika je srdačnim aplauzom nagradila izvadače«, 2. Publiku je... srdačnim aplauzom pozdravila izvadače!!! — Jedini »varijaciju« te, u svakom i najzakutnjem listiću već prevaziđene, fantastične slike, izražajne bijede i bijede izražene na bilješi o gostovanju šibenskog kazališta na Murteru. Tamo »izvedena djela primljena su sa velikim interesom... Tu je sve, svih sedam historijskih bilježaka ovog — odmah ćemo i to vidjeti! — historijskim aplauzom pozdravila izvadače!!! — E sad, prvo, da li je to historija, odnosno historijska grada za eventualni gradu što bi je jednom imala da se koristi u budućem šibenskom periodiku »Grada za historiju Šibenika i okoline«, dakle gradine grade grada, i to Stošićeva, bila Vindexova ili čak i Dulibiceva (koja je najhistorijska i barem hrvatski napisana)? — drugo, akoli je u ukoliko je historija i historijska grada, koliko je ona zanimljiva, t. j. koliko je grada za periodik »za sve (aktualne) kulturne probleme? treće, — (za mene barem) najinteresantnije pitanje — što je to, što znači, kakova je to kratice... »D.« Pustimo što bilo koji don (kao don) nema šta da traži ni radi u bilo kojem satrvenom periodiku, i to savsivim nezavisno od toga što je to opasno za njegovu dušu, jer jedan don može biti izgubljen, analtemirani čak ako samo uzma u ruku savremenu, kad je savremena štampa, a nekmoli ako u njoj suraduje: a zašto da čovjek, t. j. duša izgubi već ugrijano mjesto! Ali ako, ako je neko Rački, njemu, osim u njegovoj staleškoj štampi i sredini, ne treba nikkakav D. te ja važnijim (i prema tome pogubnijim) od svega što se je pojavilo u našoj slavnoj reviji smatram tu činjenicu, da je ta — dotirana, (ne dotjerana: dotirana) — revija imala tu kuražu, ne da štampa fragment diletantskog rada (to je napokon pitanje redakcijskog ukuusa i znanja da napabirčenu gradu smatra povijesti u naučnom smislu) već što je, t. j. nije, a ipak jest pokrijumčarila na svoje stranice ne Krstu Stošiću — velsu —, lokalnog amatera-historičara, već — časno i veleučeno »don« (don-din-don)... jer teškom mukom, doduše, ali ipak — dosjetili smo se: D. Krste Stošić, neobična kratica, (ali što u »š. R.« nije bizarno!) — čita se: D. on K. S., ali... mi to nismo napisali...

Kome se svida, neka misli da je to sitnica, odnosno čangirava sunferinska pedanterija ili što god hoće, sunferinska malenkostijeni, da je to idejni kontrapunkt.

U tom historičarskom kolopletu Zlarinski konclor djele (meni) tek kao konesacija, ustupaju savremenošći, a to nepodnošljivo nervira, (bez obzira što je taj zapis, literarno, najsuhoparjni faktografski materijal, što bi ti može).

Savršeno i totalno osvjeđen, ponavljam i inzistiram: To (ta R.) nikako nije nešto što bi namiole trebalo, pa ako bi naš grad (flautertovski gradić) likvidirao to — ostao bez revije, a ne mogao osnovati (apsolutno i isključivo) snova i iznova iole pravu, — fala bogu! Da to piše, da se mi ovdje moramo razbacivati perfektnom makulaturom bez ikakove i najmanje nade, da će ikad, sve do upokojenja i najmlađeg saradnika (a svima im, da bi se mogli osvojiti, želim dug život!), bez nade, dakle, da će ikad od te kaši biti ikakove koristi osim — stete. Zbogon gospojice, oprostite što smo se srili i vidili: ne ćemo više!

ZANIMLJIVOSTI

ti su slučajevi zdravih ljudi kojima srce kuca samo 40 puta u minuti, ali to su već anomalije. Općenito se smatra da čovjek, kojemu srce kuca manje od 50 puta u minuti, boluje od bradikardije. Bolest može biti smrtonosna, ako otkucaji srca spadnu ispod 10 u minuti.

Obrotno, kad srce kuca prebrzo, iznad stotine otkucaja u minuti, čovjek boluje od talikardije, a gornja joj je granica 240 otkucaja u minuti.

No i kucanje normalnog ljudskog srca nije uvijek jednak. Srce nam kuca nešto brže dok udišemo zrak, a nešto sporije dok izdšemo. Uzbudjenje, sružba, napor i teška probava također normalno ubrzavaju puls.

STAMBENI PROBLEM U SVIJETU

U svijetu ima 180 milijuna porodica koje su bez stana ili

pak stanuju u nehigijenskim i lošim stanovima. Znači, da više od jedne trećine stanovništva Zemlje podnosi svakojake neverije, često i bolesti zato, što mu nije osigurano stanovanje. Od tih 180 milijuna porodica 30 milijuna živi u industrijaliziranim zemljama.

12 NAJPOTREBNIJIH JEZIKA

Iako u svijetu ima 2500 do 3000 jezika i dijalekata, smatra se da velika većina čovječanstva upotrebljava svega 25 živilih jezika. Od tega broja stručnjaci su izuzeli 12 jezika, čije poznavanje omogućava i sporazumijevanje u svim zemljama svijeta. Treba znati: francuski, engleski, njemački, španjolski, portugalski, talijanski, flamanski, arapski, kineski, malajski, japanski i ruski, da bi se svuda u svijetu čovjek mogao sporazumjeti!

OBAVIJEŠT

za upis u dvogodišnju bolničarsku školu u Šibeniku. Uslovi za upis u školu su slijedeći:

1. završena osmogodišnja škola,
2. 18 godina starosti i
3. da je duševno i tjelesno zdrav.

Interesenti mogu podnijeti molbu Odjelu za nar. zdravljive i socijalne politike NO-a općine Šibenik, gdje će dobiti sve potrebne informacije. Uz molbu priložiti izvod iz matične knjige rođenih, zadnju školsku svjedodžbu 4. raz. gimnazije ili VIII. raz. osmogodišnje škole i liječničko uvjerenje.

Kandidati sa područja Knina i Drniša neka se obrate upravi bolnice Knin — Drniš.

Svaki kandidat, koji bude primljen u školu, istovremeno će biti primljen u jednoj od zdravstvenih ustanova kao službenik.

Internatski smještaj osiguran. Prednost imaju kandidati sa već radnim stažom u zdravstvenim ustanovama.

Rok za podnošenje molbe je 1. X. 1955. godine.

Savjet za nar. zdravljive i socijalne politike NO-a općine Šibenik

REZULTATI UZGOJA STOKE

Uzgajivači stoke od pradavnih vremena do danas uspiješno su križanjem različitih rasa uzgojili stoku, koja daje čovjeku mnogo više nego u vrijeme, kada ju je on počeo iskoristavati za svoju prehranu.

Nekada je jednala krava u zapadnjim zemljama davala prosječno 600 litara mlijeka godišnje. Danas je prosječek dobre muzare 6000 litara godišnje, a rekorderke daju i do 10.000 litara.

Koka je u davnina vremena snijela samo 12 jaja godišnje, dakle, onoliko, koliko je mogla da izvede glica. Čovjek ju je prisadio da mu nosi jaja za prehranu. Danas francuska koka nosi oko 100 jaja godišnje, holandska 140, a svjetska je rekord 300 jaja godišnje.

Nekada je svinja trebala 15 mjeseci da dostigne 100 kg, a naše svinje postižu te težinu već za 6 mjeseci. Volu je trebalo 5 godina da potpuno izraste, sada mu za to treba samo 30 mjeseci. Jedna određena vrsta francuskih volova 1840. godine dostizala je visinu od 1 m 30 cm i težinu od 350 kg, a 1935. 1 m 45 cm i 750 kg.

1670. godine u Larzac-u u Francuskoj dobivalo se od jedne ovce do 6 kg poznatog francuskog sira rokrora, 1830. godine 9 kg, 1864. — 12 kg, 1897. — 15 kg, a 1935. — 27 kg, dakle za manje od tristo godina čovjek je upornim nastojanjem za svoje svrhe poboljšao rasu toliko, da joj je produktivnost porasla za više od četiri puta.

KUCANJE SRCA

Kucanje srca zavisi od veličine tijela i topiline krvni. Kanarinčivo srce kuca 1000 puta u minuti — slobono 24 do 53 puta. Srce žabe i kornjače, koje imaju hladnou krv 30, odnosno 12 do 20 puta u minuti.

Srce zdravog čovjeka kuca 70 do 76 puta u minuti. No poznata

